

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XXVII. Hoe een boose lehan Omal byden ghevanghenen quam;
ende daer naer oock de Scherp-richter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

mantel verberghen ende secretelijck inne-brenghen
 conste. Wat wil ick meer segghen? Van dier tijdt
 af heeft die man het Catholijck ghelooue ende heure
 lief-hebbers al-soo gheert ende ter herten ghenom-
 men/ dat hy upt dier oorzacken alleen by den Geu-
 sen grootelijcks mis-daen heeft. Want onder an-
 dere dinghen daer hyijnen grooten puer tot het ghes-
 looue mede bewesen heeft/ heeft hy dick-wils de
 Religieusen / mans ende vrouwen / die upt hunne
 plaetsen ende Cloosters veriaeght waren / inijnen
 huysse gheherberghet soo in't verborghen als open-
 baerlijck / hoe wel dat hy wel wieste met hoe groo-
 ten perijckel dat hy sulcks dede. Soo dat hy om dul-
 danighe wercken der Godtbychtigheydt vande
 Gusen seer behaett / oock op eenen tijdt ghevan-
 ghen ghestelt/ maer deur de hulpe van sijn vrienden
 cozts daer naer verlost zijnde / upt t'ghetal vande
 schutters Gulde met grooter schandē is gheschabt
 gheweest. Om welke swarigheden hy achter-
 naer van selfs de stadt verlatende met huys-vrouw
 ende kinderen is ballingh gheworden: in welck bal-
 linghschap/ met een groot exempel van Christelijc-
 ke deughdlaemheydt/ verlozen hebbende sijn huys-
 vrouw / ende dick-wils moетende sijn plaetse ver-
 anderen / hy totter doot toe (de welke was twin-
 tigh iaren naer de passie van dese Martelaers) op-
 recht ende stantachtigh in't Catholijck ghelooue ghe-
 bleuen is. Maer ick keere weder-om tot onse
 Martelaers.

CAPITTEL XXVII.

Hoe een boose Iehan Omal byden ghevanghenen
 quam; ende daer naer oock de Scherp-richter.

DEn eerstē dagh Julij/d'welck is s'daeghs veur
 dē feest-dagh der Besoekingē vāde V. Maget
 Marie/

Marie / soo is binnen Gorzoni ghecomen om de
 Martelaers te besoecken (niet ghelyck de Maghet
 Maria met Christo bevrucht heeft besocht de heylighe
 matrone Elisabeth / maer ghelyck de boole He-
 rodes meynde Christum te besoecken doen hy ter
 wereltdt ghebozen was) een die van Canonick van
 Lupck is gheworden een wepelaer uyt den legher
 Christi / ende edel / niet van gheslachte oft af-com-
 ste / maer deur sijne kerck-dieuerijen ende zee-roo-
 uerijen / ghenoeit Jehan Smal / een mensche bla-
 sende d'ypghementen ende doodt-slagghen teghen de
 Priesters / Religieusen ende andere dienaers Godts:
 die derwaerts was ghelonden met vrieuen ende be-
 scheedt van dien bitteren vbandt der Catholijcken
 Willem vā Marca / Graue vā Lumme. Dese Smal
 was sijn een handt quijt. Want ten tijde als Lumme
 met sijne mede-ghesellen (daer Smal de principael-
 ste onder was) inde Enghelsche zee de zee-roouerie
 hanteerde / ist eens ghebeurt dat hen ontmoet heb-
 ben sommighe Spaensche schepen gheladen met
 coop-manschappen / die-men ghewoon is uyt Spa-
 nien naer Vranckrijck ende Neder-landt te voeren.
 Dit gheschiedde op-den Palmen-son-dagh / als d'ij
 daghen naer dat den Vziel van dese guyten is inne-
 ghenomen . Daer hebben de Spaensche coop-lie-
 den (die in tijde van perijckel niet haest den moedt
 en laten sincken) deur hunne goeden ende leuen al-
 soo vromelijck ghebochten / dat sy eenighe vande
 soldaten van Lumme hebben doodt gheschoten /
 Smal sijn rechte handt af-ghenomen / den vbandt
 doen op-houden van hen te beverchten / ende hem
 doen vertrecken ter zee-waerts in . Al-dan dese
 Smal in-den kercker tyde ghevanghenen ghelepydt
 was / eerst heeft hy hen met straffen ooghen ende
 stueren ghesiechte aen-ghesien / als oft hy-se hadde
 willen

willen verscheuren / ende daer naer heeft hy sijn be-
 nijnighe tonghe teghen hen-lieden te wercke ghestelt
 segghende : **O** ghy Godt-sloekers (al-soo noemen-
 de de Pricsters Godts upt blasphemie teghen de
 heplighe mysterien) ick ben hier van mijnen Heere
 den Graue van Marca ghesonden / om dat ick v
 alle te samen aen een galghe soude doen hanghen .
 Hier-op heeft ter-stondt de Vicarius vande Min-
 der-broeders / ontfunct wesen de deur den gheest
 der martprien / inden naem van hen allen gheandt-
 woordt : Doet gelijk ghy seght / wy en soecké gheen
 upt-stel / wy zijn alle-te-samé ghereedt / ende niet een
 en salder hem teghen-stellen . **O** welck hy hoorzen-
 de / t'schene dat sijn hert scheurde / hy bete op sijne
 lippen / hy knerselde met sijne tanden / hy wierdt
 heel ontsteken met gramschap / hy begonst hen
 vzeesselijck te dreygen ende te segghé : **O** ghy bloed-
 gierighe menschen / hoe menighe hebt-dy-er / die v
 noyt mis-daen en hadden / ctuelijcken ende deerlijc-
 ken om den hals ghebraght ? Hoe menighen hebt
 ghy hun onnoosel bloedt upt-ghesopen ! **O** hoe wel
 sal ick v nu hebben ghy Godt-maekers ! In deser
 manieren wilde hy de doodt vande gheue die t'an-
 deren tijden om hunne ketterije waré met openbare
 ende bozgherlijcke iustitie gheexecuteert dese men-
 schen op-leggen / die al-tijdt hunne handen ende her-
 ten hadden verbrenidit ghehoudé van bloedt te stor-
 ten / anders niet soeckende dan hoe dat sy de verlo-
 rene sielen souden Christo moghen weder-om win-
 nen . De welke ouer-sulcks deur de dreyghemen-
 ten ende qualijck spreken van desen rasenden men-
 sche niet seer beroert en wierden / maer in hunne her-
 ten wel gherust zijnde / bewaerden hunne patientie .
 Ten seluen daghe is oock inden kercker ghecomen
 de beul oft scherp-richter / van wien hy gesondé was /

en wete ick niet/ die uyt synen sack roozden trecken-
de/ toonde-se aen de ghevanghenen/ en seyde : Siet
wat hier is . De Gardiaen ende sommighe vande
broeders hebben met vlytigheyt gheandtwoordt:
Godt zij ghelouet/ Godt zij ghedanckt dat wy hier
toe gecome zijn. Ter-stondt dan soo wierdt eē groot
deel vande Geligteusen de kappen uyt-ghetrocken
als oft sy ter-stondt soudē ter doodt gheleydt wor-
den . Want al en waren dit maer ghemaecte ende
ghebecynsde dinghen om hun verschrickt te maken/
nochtans de cleederen die de Scherp-richter hen af-
nam heeft hy wegh ghedraghen ende veur hem be-
houden . Ende sy-lieden dien de cleederen af- ghe-
nomen waren bleuen al-soo met blooten hoofde en-
de hals / en t'gheheel lichaem met een enckel rock-
ken dunne ghedekt inde couwe van alle de volgen-
de nachten tot het eynde huns leuens toe.

CAPITTEL XXVIII.

Van eenen die Choor-sangh heeft ghesonghen
uyt spot vande Martelaers.

TEr wijlen dit ghebeurde stontt daer by een
Geus singhende uyt spotterije sommighe ver-
sen vanden lof-sangh (die-men noemt *Psalm*) die
in vele kercken plagh ghesonghen te worden op den
feest-dagh (die twee daghen te veurē was geweest)
vande heylighe Apostelen ende deur-luchtige Mar-
telaers Christi *Petrus* ende *Paulus*. Van dese twee
leste versen songh hy aller-claerste uyt : *Ibi Nero-
nis feritas principes Apostolorum prælijs plurimis
victores , diuersæ te Petre & Paule addixerat pœnæ
mortis . Te crux associat , te verò gladius cruentus
mittit Christo . Dat is : Daer heeft de wreedthepdt
van Nero de Princen der Apostelen die in vele bat-
talien*